

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูมิกดาหาร

Guidelines for Developing the Information Technology Leadership of School Administrators under Mukdahan Primary Educational Service Area Office

อรพิน ปัทม¹, ชาญวิทย์ หาญรินทร์², ไพฑูรย์ พวงยอด³

Orrapin Pattum¹, Chanwit Hanrin², Paitoon Puangyod³

(Received: 2023-12-4; Revised: 2023-12-15; Accepted: 2023-12-27)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา (2) ประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา (3) พัฒนาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา (4) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คนและครู จำนวน 258 คน รวมทั้งสิ้น 305 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 4 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .72-.90 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .99 (2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .45-.80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .98 (3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุก ข้อ และ (4) แบบประเมินความเหมาะสม

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Graduate Student of Educational Administration and Development Program, Faculty of Education, Nakhon Panom University.

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Lecturer, Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Panom University.

³อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Lecturer, Educational Administration and Development, Faculty of Education, Nakhon Panom University

Corresponding author, E-mail: 656150110160@npu.ac.th

และความเป็นไปได้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .80-1.00 ทุกข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 1) ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ต้องศึกษานโยบายของรัฐ มีองค์ความรู้รอบด้านและนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ต่าง ๆ เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการทำงาน 2) ด้านความเชี่ยวชาญการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรรอบรู้ เท่าทันสื่อ และมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ มุ่งพัฒนาองค์กรให้มีการดำเนินงานที่เป็นเลิศ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างสื่อและนวัตกรรม 4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สร้างสื่อการสอนและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมการใช้ซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ และเป็นต้นแบบการศึกษานโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 6) ด้านกำกับ ติดตาม และประเมินงานอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผน และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการประเมินแนวทางพัฒนาโดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก

คำสำคัญ: สภาพปัจจุบัน, ความต้องการจำเป็น, ภาวะผู้นำ, เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the current and desirable conditions of information technology leadership of school administrators, (2) to assess the needs and requirements of information technology leadership of school administrators, (3) to develop guidelines for information technology leadership development of school administrators and (4) to assess the suitability and possibilities of guidelines for developing the information technology leadership of school administrators. The sample used in the study were 47 school administrators and 258 teachers, a total of 305 people, and determining the sample size according to the size of the school. with followed percent criterion in the sample size

specification selected by Stratified Random Sampling. There were 4 instruments used in this research: (1) a five-rating scale questionnaire about current situations with the index of Item Congruence (IC) between .60-1.00, the discrimination between .72-.90 and the reliability of .99; (2) a five-rating scale questionnaire about desirable situations with the index of Item Congruence (IC) between .60-1.00, the discrimination between .45-.80 and the reliability of .98; (3) a structured-interview form with the index of Item Congruence (IC) of 1.00 and (4) a suitability and possibility assessment form with the index of Item Congruence (IC) of .80-1.00. The statistics employed in data analysis were percentage, mean, and standard deviation. and the modified priority needs index ($PNI_{modified}$).

The results were as follows :

1. Information technology leadership of educational institution administrators The overall current condition is at a high level. Overall desirable conditions are at the highest level.

2. The top three most valuable needs for information technology leadership among school administrators are leadership with vision. Ethics in the use of information technology and information technology and teaching

3. Guidelines for developing information technology leadership for school administrators 1) Leadership with vision Must study government policy Have knowledge in all areas and use information on various achievements as a guideline for improving and developing work. 2) Expertise in the use of information technology. Should be knowledgeable, up to date with the media, and have regular self-development. 3) Professional excellence. Focus on developing the organization to have excellent operations and encourage teachers and personnel to use information technology to create media and innovation 4) information technology and teaching Promote the use of information technology in creating teaching media and organizing learning environments. 5) Ethics in the use of information technology. Promote the use of licensed software and serve as a model for studying personal data protection policies. 6) Supervision, monitoring, and continuous evaluation of work. Use information technology in planning and evaluate the results effectively

4. The results of the evaluation of the overall development guidelines were found to be appropriate at the highest level and feasible at a high level.

Keywords: Situations, Needs, Leadership, Information technology

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันได้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองกับความต้องการของมนุษย์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดต้นทุนในการผลิต การทำธุรกรรมการเงิน การสื่อสาร และลดภาระงานต่าง ๆ ได้อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการคมนาคม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 โลกในยุคดิจิทัลนี้จึงเป็นยุคที่ทุกประเทศต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และต้องไม่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และกระบวนการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในแต่ละครั้งจะมีการทิ้งร่องรอยไว้เสมอ ที่จะสะท้อนการทำงาน การกระทำพฤติกรรมของแต่ละคน หรือเรียกได้ว่าเป็น “รอยเท้าดิจิทัล (Digital footprint)” ซึ่งหากเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของผู้กระทำได้ (สุวรรณ วิทย์ และคณะ, 2564)

ตามมติของคณะรัฐมนตรี พุทธศักราช 2560 มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ระบบและกระบวนการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการให้มากยิ่งขึ้น พัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านอื่น ๆ เพื่อการบริหารงานที่เป็นเลิศ (Best practice) และส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พร้อมสำหรับการจัดกระบวนการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2565) และตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2566-2570 ได้กำหนดเป้าประสงค์ให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษานั้น มีปัจจัยที่ส่งผลเป็นอย่างมากในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำ ผู้สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ จนเกิดเป็นความสำเร็จของงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความรู้ที่เป็นปัจจุบัน ความสามารถ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และมีทักษะพื้นฐานด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (ไชยา ภาวะบุตร และคณะ, 2563)

อุปสรรคและปัญหาหลักที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน หรือการวัดและประเมินผล คือ ทรัพยากรทั้งทางด้านการเงินที่จำเป็นมากในการนำมาใช้ในการซื้อวัสดุ อุปกรณ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่อาจจะเกิดการขัดข้องหรือผุพังได้ จึงจำเป็นอย่างมากที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การยอมรับในความท้าทายที่เกิดขึ้น และมองหาแนวทางจัดหาหรือแนวทางแก้ไข ปัญหาที่พบให้ลดลงหรือหมดไป ดังนั้นการพัฒนาตนเองและการส่งเสริมครู บุคลากรทางการศึกษาในการ

เข้าร่วมการพัฒนาจึงเป็นส่วนที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนและสอนให้ตรงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย (MacNeil and Delafield, 1998)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบการบริหารงานและระบบการจัดการศึกษา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงว่า มีองค์ประกอบด้านใดบ้าง เพื่อจะได้นำความรู้ความสามารถและแนวทางที่เป็นประโยชน์ในแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้ในการบริหารงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ และสามารถยกระดับ เพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง
3. เพื่อพัฒนาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง
4. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods research) ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยและดำเนินการวิจัยไว้ 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2566 จาก 246 โรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 196 คน และครู จำนวน 1,834 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,030 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2566 รวม 305 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คน และครู จำนวน 258 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

2. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

2.1 สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบ Likert (1976) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อคำถามสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง .75 ถึง .90 และข้อคำถามสภาพที่พึงประสงค์อยู่ระหว่าง .45 ถึง .80 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ .99 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ .98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถามจากงานบัณฑิตศึกษา จากนั้นนำส่งหนังสือพร้อมด้วยแบบสอบถาม ส่งถึงสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บด้วยตนเอง จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม จำนวน 305 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ข้อมูลขนาด โรงเรียน) นำเสนอข้อมูลโดยการแสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จังหวัดบุรีรัมย์

โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอ ข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งได้นำข้อมูลจากการศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาคำนวณหาค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง โดยนำเสนอค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ในรูปแบบของตาราง พร้อมทั้งอธิบายได้ตาราง จากนั้นนำค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงของข้อคำถามรายชื่อของแต่ละด้านที่มีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงสูงกว่าการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงรวมของด้านนั้น ๆ มากำหนดเป็นประเด็นความต้องการจำเป็น เพื่อนำไปเป็นข้อคำถามในการกำหนดแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ในระยะที่ 2 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) (สุวิมล ว่องวาณิช, 2562)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิด 6 ด้าน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) ได้แก่ บุคคลที่มีประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best practice) ด้านเทคโนโลยี มีประสบการณ์หรือผลงานที่โดดเด่นด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีบทบาทในการให้ข้อชี้แนะ คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interviews) ซึ่งผู้วิจัยนำประเด็นข้อค้นพบจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม จากการศึกษาระยะที่ 1 และกรอบแนวคิดทั้ง 6 ด้าน มากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ การสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ได้แก่ ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น จากระยะที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยนำผลการวิจัยที่ได้จากค่าลำดับความต้องการจำเป็นของข้อคำถามรายชื่อของแต่ละด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจแนะนำ นำกลับมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบแบบ สัมภาษณ์ เพื่อหาความตรงตามโครงสร้างเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรแก้ไขและปรับปรุง โดยแบบสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเป็นรายชื่อ เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อขอรับหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 ค่าลำดับความต้องการจำเป็นของข้อคำถามรายชื่อที่มีค่าความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นรวมของแต่ละด้าน มากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน โดยขอหนังสืออนุญาตในการเข้าสัมภาษณ์ประสานงานทางโทรศัพท์เพื่อนัดหมายวัน เวลา ในการศึกษาและพัฒนา และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักพร้อมด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากนั้นเก็บแบบสัมภาษณ์กลับคืนมาจากผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก แล้วนำมาแยกเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย สร้างเป็นข้อสรุปจากเนื้อหา และนำเสนอแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis)

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยร่างแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

2. นำข้อมูลแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง จากการสังเคราะห์เอกสารในบทที่ 2 และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ในขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์เป็นร่างแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

3. นำร่างแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงฯ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความตรงตาม โครงสร้างเนื้อหา และด้านอื่น ๆ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำร่างแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงฯ ที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปสร้างเป็นแบบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงฯ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบความเป็นไปได้และความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงฯ จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยแบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงฯ ที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 2 มาจัดทำในรูปแบบของแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีลักษณะเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเป็นรายข้อ มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่า ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (รินทร์ภัส ชัยศิริภักดิ์, 2563) ของแบบประเมิน เป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปให้กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบประเมินตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงฯ ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน จากนั้นนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมด้วยแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ส่งถึงผู้ทรงคุณวุฒิ คนละ 1 ฉบับ เก็บรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้คืนมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักรวบรวมความสมบูรณ์ ครบถ้วนของเนื้อหาในแบบประเมิน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการส่งและเก็บด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูล โดยการแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าเฉลี่ยรวมไปจัดทำเป็นแนวทางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงศึกษา ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงศึกษา มีผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.65-3.76$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกำกับ ติดตาม และประเมินงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.76$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.65$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.76-4.86$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.86$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.76$)

2. ลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.309 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงกว่ามีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยรวม จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ($PNI_{Modified} = 0.332$) และด้านที่ 5 ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($PNI_{Modified} = 0.312$)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{Modified}	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	3.65	0.32	มาก	4.86	0.28	มากที่สุด	0.332	1
2. ด้านความเชี่ยวชาญการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.69	0.19	มาก	4.81	0.31	มากที่สุด	0.304	4
3. ด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ	3.67	0.32	มาก	4.76	0.34	มากที่สุด	0.297	5
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน	3.71	0.32	มาก	4.84	0.30	มากที่สุด	0.305	3
5. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.70	0.29	มาก	4.86	0.28	มากที่สุด	0.312	2
6. ด้านกำกับ ติดตาม และประเมินงานอย่างต่อเนื่อง	3.76	0.31	มาก	4.84	0.31	มากที่สุด	0.287	6
โดยรวม	3.69	0.26	มาก	4.83	0.24	มากที่สุด	0.309	-

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร แนวทางพัฒนา (1) ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องศึกษานโยบายของรัฐ มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่รอบด้าน นำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยเทคนิค วิธีการที่หลากหลาย (2) ด้านความเชี่ยวชาญการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรรอบรู้และเท่าทันสื่อนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ ในการบริหารจัดการและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนานตนเองอย่างสม่ำเสมอ (3) ด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งพัฒนาองค์กรให้มีการดำเนินงานที่เป็นเลิศ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีเครือข่ายความร่วมมือ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอน (4) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน ผู้บริหาร

สถานศึกษาส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสร้างสื่อการสอนและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการ และมีส่วนร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มุ่งเน้นความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ (5) ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม และการใช้ซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ และเป็นต้นแบบของการศึกษานโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (6) ด้านกำกับ ติดตาม และประเมินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการวางแผน และดำเนินการระบอบรวมการประเมินและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและหลากหลาย แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหาร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

4. ประเมินความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.60-4.76$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกำกับ ติดตาม และประเมินงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.76$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.60$) ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.04-4.44$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.44$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 2 การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	4.60	0.40	มากที่สุด	4.04	0.30	มาก
2. ด้านความเชี่ยวชาญการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.72	0.18	มากที่สุด	4.24	0.43	มาก
3. ด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ	4.60	0.37	มากที่สุด	4.44	0.38	มาก
4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน	4.64	0.38	มากที่สุด	4.32	0.50	มาก
5. ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.68	0.27	มากที่สุด	4.24	0.33	มาก
6. ด้านกำกับ ติดตาม และประเมินงานอย่างต่อเนื่อง	4.76	0.09	มากที่สุด	4.32	0.30	มาก
โดยรวม	4.67	0.11	มากที่สุด	4.26	0.25	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม พบว่า มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกำกับ ติดตาม และประเมินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการกำกับ ติดตาม และประเมินงานของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ดังที่ ปริญญาพร ขุนพรม (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการติดตาม และประเมินผล ควรมีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และควรมีการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้น มีการเปรียบเทียบผลประเมินที่ได้จากการปฏิบัติจริงกับผลที่คาดหวัง ที่สำคัญต้องมีระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรรศน์ทิพย์ จันทักษ์ และคณะ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยบทบาทการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ผู้บริหารมีความสามารถในการผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูประยุกต์เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานในสถานศึกษา และนำเทคโนโลยีมาใช้ในเก็บรวบรวม วิเคราะห์และแปลผลข้อมูลเพื่อใช้การวัดผลและการประเมินผลทั้งในการเรียนการสอน หรือใช้เทคโนโลยีในการประเมินระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษภา รัตน์สุพร และยศพร การงาน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาระบบสารสนเทศการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาระบบสารสนเทศการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2) ประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้ประเมินการใช้งานการพัฒนาระบบสารสนเทศการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี นอกจากนี้การปฏิบัติงานโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้การจัดการกับข้อมูลที่มีอยู่ มีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพในการจัดการข้อมูลมากขึ้น 3) ควรสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และทักษะในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถดูแลแก้ไข และวางแนวทางในการพัฒนาระบบในอนาคต รวมถึงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลในส่วน of ข้อมูลสารสนเทศของระบบโดยตรง เพื่อให้ข้อมูลของระบบมีความเป็นปัจจุบัน และสามารถนำสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มี

วิสัยทัศน์ และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ และค่านิยมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความมุ่งมั่นของผู้บริหารในการกำหนดนโยบายหรือเป้าหมายในการทำงาน รวมทั้งกระตุ้นบุคลากรให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติตาม อีกทั้งควรมีการจัดการทรัพยากร และการมอบหมายภาระงานอย่างชัดเจน มีการจัดสรรคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึง และมีการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานและการเรียน การสอน และควรมีการออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อความปลอดภัยในตนเอง และมีส่วนร่วม ในการออกกฎหมายลิขสิทธิ์และสินทรัพย์ทางปัญญา และบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวิสัยทัศน์ (ปริญญพร ขุนพรม, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรัพย์ศิริ จันทักษ์ และคณะ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยบทบาทการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า วิสัยทัศน์ด้าน ICT เปรียบเสมือนการมองเห็นภาพอนาคตของโรงเรียนได้อย่างชัดเจนโดยผ่านการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันและปัญหาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และการวางแผนงานร่วมกันระหว่างบุคลากรทุกฝ่าย ตลอดทั้งมีการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรครูให้มีความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ รวมไปถึงการ เป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร พบว่า ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญ ของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทั้งนี้ สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำทาง เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (ธณชันท พรหมแทนสุด, 2565)

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความ เป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีแนวทางพัฒนาแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด มีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่รอบด้าน อัปเดตความรู้ให้ทันสมัย และสามารถถ่ายทอดให้กับครู และบุคลากรในโรงเรียนอยู่เสมอ และนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการทำงาน มีความรอบรู้ มีความความสามารถ และมีเทคนิควิธีการที่หลากหลายรวมถึงสามารถ เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศผ่านสื่อออนไลน์ (ชัยญักษ์ ไยดี, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ อักษร และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหาร สถานศึกษาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการมีผู้นำด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร มีการรับรู้ในการกำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน

ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์สามารถสร้างแรงบันดาลใจ และพัฒนาทักษะเช่นเดียวกับครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิวิชญ์ สนลอยและคณะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศให้ทันสมัย รวมไปถึงมีการสนับสนุนให้ครูมีการสร้างสื่อการเรียนการสอน มีการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

ด้านความเชี่ยวชาญการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรรอบรู้และเท่าทันสื่อสารมรณาระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างมีวิจารณญาณในการบริหารจัดการและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และศึกษาข้อดี ข้อเสียของเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีของครูและบุคลากร (จิตtima วรณศรี, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Alenezi (2016) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนของชาวคูดอาระเบีย ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีสถานะไม่ดีในฐานะตัวขับเคลื่อนการนำ ICT ไปใช้ในโรงเรียนของชาวคูดอาระเบียผ่านการใช้ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และทัศนคติของพวกเขาต่อเทคโนโลยีสารสนเทศจำกัดอยู่แค่การพัฒนาตนเอง และการสร้างทัศนคติเชิงบวกส่วนบุคคลต่อการสอนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hero (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา: อิทธิพลที่มีต่อความสามารถทางเทคโนโลยีของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูเห็นด้วยกับความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา แต่ความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของครู ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาและฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาองค์กรให้มีการดำเนินงานที่เป็นเลิศ มีความยั่งยืน สามารถแข่งขันได้ในปัจจุบันและอนาคต ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างสื่อและนวัตกรรมการสอน ด้วยโปรแกรมต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ ควรมีการขยายบรรณวิชาชีพ เผยแพร่ผลงานให้กับผู้ที่สนใจ และมีเครือข่ายความร่วมมือ ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำด้านการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูเข้าใจและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดเก็บและดูแลระบบข้อมูลให้สามารถเรียกใช้ได้สะดวก (ชญญญากค์ โยดี, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตtima วรณศรี (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณลักษณะของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย ทักษะทางเทคโนโลยี ความฉลาดทางสังคม การเรียนรู้ และสร้างสรรค์นวัตกรรม และการจัดองค์กรทั้งระบบ

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมออกแบบหลักสูตร กลยุทธ์ทางการสอน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ผสมผสานเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม จัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ สามารถอำนวยความสะดวกในการทำงานได้ และส่งเสริมด้านการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากร เพื่อยกระดับบุคลากรทางด้านวิชาการ (Yildiz, 2022) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสร้างสื่อการสอน มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มุ่งเน้นที่ความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ ด้านการร่วมส่งเสริมพัฒนาการ โดยพฤติกรรมความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการใช้ ICT ของครูในห้องเรียน (Gyeltshen, 2021) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ อักษร และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์สามารถสร้างแรงบันดาลใจ และพัฒนาทักษะเช่นเดียวกับครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถกำหนดกลยุทธ์และกำหนดแผนพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและอำนวยความสะดวกในการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมและจัดสรรทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ MacNeil และ Delafield (1998) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้นำหลักสำหรับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้บริหารอื่น ๆ ต้องยอมรับความท้าทายในการสร้างเงื่อนไขสนับสนุน ซึ่งจะส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์อย่างสร้างสรรค์ และเตรียมครูในแผนพัฒนาวิชาชีพ เพื่อบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับหลักสูตร จะต้องให้การสนับสนุนในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้ครูของสถานศึกษาสามารถเข้าถึงคอมพิวเตอร์ในช่วงเวลาการเรียนการสอนและเวลาว่าง

ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม และบังคับใช้ความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัยและความปลอดภัยออนไลน์ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้นแบบของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีจริยธรรม มีการศึกษานโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ยึดหลักความมีจริยธรรมในด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล และมีความรอบคอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีนโยบายและการวางแผน มีการออกข้อบังคับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อความปลอดภัยในตนเอง และบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา (ปริญญพร ขุนพรม, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Raman และ Thannimalai (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพที่มีต่อการบูรณาการเทคโนโลยีของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบสูงสุดในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นแรงผลักดันสำคัญในการบูรณาการเทคโนโลยี ซึ่งจะต้องนำไปปฏิบัติในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ครูบูรณาการเทคโนโลยี จะสามารถส่งเสริม การคิดของนักเรียนให้มีความหลากหลาย เพิ่มความคิดสร้างสรรค์ และช่วยผลิตแรงงานที่มีทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไซยา ภาวะบุตร และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนเกิดการ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรัพย์ศิริธัญ จันทักษ์ และคณะ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยบทบาทการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีด้วยความระมัดระวัง พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและกำหนดมาตรการด้านจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ICT ของผู้บริหาร

ด้านกำกับ ติดตาม และประเมินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวางแผน และดำเนินการรวบรวมผลการประเมินและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการใช้เทคโนโลยีในการกำกับ ติดตามและการประเมินการทำงานของครู บุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมการใช้ซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับงาน ดังที่ ปริญญพร ขุนพรม (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การติดตามและประเมินผล ควรมีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และควรมีการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้น มีการเปรียบเทียบผลประเมินที่ได้จากการปฏิบัติจริงกับผลที่คาดหวัง ที่สำคัญต้องมีระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา รัตนสุพรและยศพร การงาน (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาระบบสารสนเทศการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้ประเมินการใช้งานการพัฒนาระบบสารสนเทศการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับดี นอกจากนี้การปฏิบัติงานโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การจัดการกับข้อมูลที่มีอยู่ มีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง เรื่อง แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง

4.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

4.1.1 ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับต่ำสุดและมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องร่วมกันปรึกษาหารือและร่วมวางแผนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพานด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับสูงสุด ดังนั้น ผู้เรียนสถานศึกษาครูและบุคลากรจึงควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน เช่น การออกแบบหลักสูตรกลยุทธ์การสอนสื่อการสอนและสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนรู้และต้องมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตรงกับหลักสูตรต่อไป

4.1.2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพาน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย และนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านมา เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.2.1 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปพัฒนาภาวะผู้นำในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพาน

4.2.3 นำผลการวิจัยไปขยายผลกำหนดเป็นแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูพาน และหน่วยงานการศึกษาอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา วรณศรี. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล, *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(10), 458-472.
- เจษฎา รัตนสุพร และยศพร การงาน. (2560). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์*, 18(1), 26-41.
- ชัยญญากาศ ไยดี. (2561). การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารดุชนิพนธ์ทางสังคมศาสตร์*, 8(1), 150-164.
- ไชยา ภาวะบุตร, สุรัตน์ ดวงขาม และ สมัทนา หาญสุริย์. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 9(33), 1-11.

- ทรัพย์หิรัญ จันทักษ์, ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, วลัณิกา ฉลากบาง และพรเทพ เสถียรนพแก้ว. (2561). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยยับยั้งบทบาทการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน. *วารสารราชพฤกษ์*, 16(2), 1 – 8.
- ธณัชนันท์ พรหมแทนสุด. (2565). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(8), 440-456.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ ฯ สุวีริยาสาส์น.
- ปริญญพร ขุนพรม. (2564). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา. ปรัญญาสุขภูมิจิตต์ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รินทร์ภัสร์ ชัยหิรัญกิตต์. (2563). ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะของนักบัญชี. *วารสารบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 9(1), 86-104.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ ไร่, สุวัฒน์ รักขันโท และ สิริวัฒน์ ศรีเครือดง. (2564). ความเป็นพลเมืองดิจิทัล. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(2), 339-355.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อภิวิชญ์ สนลอย, อรพรรณ ตูจินดา และดวงใจ ชนะสิทธิ. (2565). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*, 5(1), 89-101.
- อำนาจ อับซร, บุญจันทร์ สีสันต์ และปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2019). Information and communication technology leadership of school administrators in Thailand. *International Journal of Instruction*, 12(2), 639-650.
- Alenezi, A. (2017). Technology leadership in Saudi schools. *Educ Inf Technol*, 22, 1121-1132.
- Gyeltshen, L. (2021). Principals' technology leadership behavior and teachers' use of information and communication technology (ICT) in Bhutan. *Suranaree Journal of Social Science*, 15(2), 125–135.
- Hero, J. (2020). Exploring the principal's technology leadership: Its influence on teachers' technological proficiency. *International Journal of Academic Pedagogical Research (IJAPR)*, 4 (6), 4-10.

- MacNeil, A. and Delafield, D. (1998). Principal leadership for successful school technology implementation. *ERIC (Educational Resources Information Center)*, pp. 296-300.
- Raman, A. and Thannimalai, R. (2019). The influence of principals' technology leadership and professional development on teachers' technology integration in secondary school. *Malaysian Journal of Learning and Instruction*, 15(1) : 203-228.
- Yildiz, B. (2022). Education administrators as technology leaders in blended learning. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 7(17), 976-985, From <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.387>.